

DZIAŁ XVIII FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XVIII PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetu miasta Krakowa.

3. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 poz. 305) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 poz. 920), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) oraz ustawa z dnia 13 września 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 poz. 23).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

General notes

1. Public finance include processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information concerning the municipal (Kraków) budget revenue and expenditure.

3. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finance (Journal of Laws 2021 item 305) and intertemporal provisions of the Act on the Public Finance (Journal of Laws 2009 item 1241, as amended).

The legal basis for the financial management of local government units is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2020 item 713), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2020 item 920), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512) and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2020 item 23).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Public Finances Act.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustaloną przez Ministra Finansów na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych;
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową;
 - c) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze;
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł.
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 oraz od 2015 r. – 205 i 625) według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późniejszymi zmianami);
 - c) otrzymane z funduszy celowych;
 - d) pozostałe dotacje.
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświato-

5. Revenue and expenditure of local government units budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure. The presented data, were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources (Journal of Laws 2014 item 1053, as amended).

6. Budget revenues of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes;
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty;
 - c) revenue from property of local government units, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character;
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources.
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task realized on the basis of agreements with government administration bodies;
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget, (paragraphs 200, 620 and since 2015 – 205 and 625) according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources), as stated in regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 (Journal of Laws 2014 item 1053, as amended);
 - c) received from appropriated funds;
 - d) other grants.
- 3) general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalisation,

wej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

educational, compensating, balancing and regional.

7. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditure on public debt servicing.

8. Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (167). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	3384810,2	4135985,7	5912034,4	6198932,7	TOTAL
Dochody własne	2143185,9	2882882,3	3833361,7	3808957,5	Own revenue
w tym:					of which:
udział w podatku dochodowym osób:					share in income tax:
prawnych	69223,5	88494,1	165184,3	172649,9	corporate
fizycznych	848483,6	1115677,7	1786238,8	1772156,4	personal
podatek od nieruchomości	328486,0	470047,8	544594,5	555491,8	tax on real estate
podatek rolny	1580,9	1847,2	2304,6	2335,3	agricultural tax
podatek od środków transportowych	16362,5	17616,9	22841,6	22247,5	tax on means of transport
podatek od czynności cywilnoprawnych	64780,9	65747,6	124712,7	114405,7	tax on civil law transactions
opłata skarbowa	13765,8	15825,5	22241,2	21989,2	stamp duty
dochody z majątku	202261,7	227528,6	196554,5	179495,5	revenue from property
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	112536,7	110533,6	114764,8	102480,4	of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	9541,6	19670,5	22983,2	124496,7	funds for additional financing of own tasks from other sources
Dotacje	566634,0	490398,2	1116899,8	1338231,0	Grants
dotacje celowe	353509,0	370462,9	949544,9	1213723,2	targeted grants
w tym:					of which:
z budżetu państwa na zadania:					from the state budget on tasks:
z zakresu administracji rządowej	177023,6	193568,1	815377,8	1071687,9	for government administration tasks
własne	85389,1	104558,1	103404,6	108727,6	for own tasks
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	4473,4	476,5	1631,3	1994,7	realized on the basis of agreements with government administration bodies
otrzymane z państwowych funduszy celowych	72612,7	49208,9	416,7	525,2	received from state appropriated funds
zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	14010,1	21798,4	27989,3	30025,5	tasks realized on the basis of agreements between local government units
dotacje z paragrafów 200, 620 ^a ...	213125,1	119935,3	–	–	grants from paragraphs 200, 620 ^a
dotacje z paragrafów 205, 625 ^a ...	–	–	167354,9	124507,9	grants from paragraphs 205, 625 ^a
Subwencja ogólna z budżetu państwa	674990,2	762705,3	961772,8	1051744,1	General subvention from the state budget
w tym część oświatowa	641948,3	748075,5	917524,7	996299,4	of which on educational tasks

a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 4 (170). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW (dok.)**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2019		2020	
	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)								
w tym (dok.): of which (cont.):								
Działalność usługowa Service activity	6657,0	0,2	8766,1	0,2	29703,3	0,5	34700,2	0,5
Administracja publiczna .. Public administration	205065,6	6,1	240830,5	5,7	401636,0	6,5	403380,5	6,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa Public safety and fire care	74846,3	2,2	90981,3	2,2	121699,0	2,0	143001,1	2,1
Obsługa długu publicznego Public debt servicing	76754,4	2,3	63978,2	1,5	70623,8	1,1	68232,8	1,0
Oświata i wychowanie Education	914754,1	27,2	1113854,7	26,4	1489809,6	24,0	1692171,8	25,4
Ochrona zdrowia Health care	46555,0	1,4	62174,4	1,5	84470,7	1,4	92785,2	1,4
Pomoc społeczna i pozos- tałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	400907,4	11,9	473942,6	11,2	403446,9	6,5	430106,6	6,5
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	155234,6	4,6	200302,1	4,8	240460,4	3,9	193828,1	2,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	207931,2	6,2	425530,5	10,1	658278,3	10,6	655951,2	9,8
Kultura i ochrona dzie- dzictwa narodowego Culture and national heritage	218203,2	6,5	191023,3	4,5	298574,2	4,8	306397,1	4,6
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	170116,2	5,1	119797,4	2,8	169441,4	2,7	142188,8	2,1

TABL. 5 (171). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochody ogółem	4471	5424	7630	7937	Total revenue
Dochody własne	2831	3781	4947	4877	Own revenue
Dotacje celowe	467	486	1225	1554	Targeted grants
Dotacje z paragrafów 200, 620 ^a	282	157	–	–	Grants from paragraphs 200, 620 ^a
Dotacje z paragrafów 205, 625 ^a	–	–	216	159	Grants from paragraphs 205, 625 ^a
Subwencja ogólna	892	1000	1241	1347	General subvention
Wydatki ogółem	4444	5526	8017	8538	Total expenditure
Wydatki bieżące	3704	4710	6856	7462	Current expenditure
Wydatki majątkowe	740	816	1161	1075	Property expenditure
w tym inwestycyjne	740	759	1092	1037	of which investment expenditure

a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Of the classification of budget revenue and expenditure.